

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja

2007/2107(INI)

29.11.2007

OSNUTEK POROČILA

o trajnostnem kmetijstvu in bioplinu: potreba po spremembi zakonodaje EU
(2007/2107(INI))

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja

Poročevalec: Csaba Sándor Tabajdi

Pripravljaivec mnenja (*): Werner Langen, Odbor za industrijo, raziskave in
energetiko

(*): Postopek s pridruženimi odbori – člen 47 Poslovnika

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV.....	10

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o trajnostnem kmetijstvu in bioplenu: potreba po spremembi zakonodaje EU (2007/2107(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. decembra 2005 o akcijskem načrtu za biomaso (KOM(2005)0628),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. januarja 2007 o časovnem načrtu obnovljive energije – obnovljiva energija v 21. stoletju: izgradnja trajne prihodnosti, COM(2006) 0848,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. novembra 1997 na temo 'Energija za prihodnost: obnovljivi viri energije – bela knjiga za strategijo in akcijski načrt Skupnosti' (KOM(1997)0599),
- ob upoštevanju direktive 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo¹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. maja 2004 na temo „Delež obnovljive energije v EU – poročilo Komisije“ v skladu s členom 3 direktive 2001/77/ES, ocena učinka zakonodajnih instrumentov in drugih politik Skupnosti na razvoj prispevka virov obnovljivih energij v EU in predlogov za konkretne ukrepe (KOM(2004)0366),
- ob upoštevanju programa Komisije „Inteligentna energija - Evropa“², programa akcijskega načrta za biomaso in sporočila o strategiji EU za biogoriva (KOM(2006)0034,
- ob upoštevanju direktive 2003/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. maja 2003 o pospeševanju rabe biogoriv ali drugih obnovljivih goriv za prevoz³,
- ob upoštevanju uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003 z dne 29. septembra 2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete⁴ ter o spremembi uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)⁵,

¹ UL L 283, 27. 10. 2001, str. 33.

² Odločba št. 1230/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o sprejetju večletnega akcijskega programa na področju energije: "Inteligentna energija — Evropa", (2003 — 2006) (UL L 176, 15.07.2003, str. 29).";

³ UL L 123, 17. 5. 2003, str. 42.

⁴ UL L 270, 21.10.2003, str. 1.

⁵ UL L 277, 21.10.2005, str. 1.

- ob upoštevanju odločbe 280/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o mehanizmu nadzora emisij toplogrednih plinov v Skupnosti in izvajanja kjotskega protokola¹,
 - ob upoštevanju direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. septembra 2005 o deležu obnovljivih virov energije v EU in predlogih konkretnih ukrepov³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. marca 2006 o spodbujanju nasadov kulturnih rastlin za neprehrambene namene⁴,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja in mnenj Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A6-0000/2007),
- A. ker bela knjiga za strategijo in akcijski načrt Skupnosti: Energija za prihodnost – obnovljivi viri energije (KOM(1997)0599) določa cilj, ki je povečanje obnovljivih virov energije s 6 % v letu 1995 na 12 % do leta 2010,
 - B. ker Komisija v svojem akcijskem načrtu za biomaso navaja, da se bo moral, če naj bi dosegli ta cilj, prispevek energije iz biomase več kot podvojiti,
 - C. ker sta kmetijstvo in gozdarstvo v EU veliko prispevala k ublažitvi učinkov podnebnih sprememb, saj so emisije toplogrednih plinov iz kmetijstva od leta 1990 do leta 2004 v EU-15 padle za 10 %, v EU-25 pa za 14 %, in ker je pričakovati, da bodo do leta 2010 emisije iz evropskega kmetijstva za 16 % nižje od ravni iz leta 1990,
 - D. ker obstaja velik potencial za močan dvig proizvodnje bioplina, zlasti upoštevajoč prispevke iz živinoreje (živinski gnoj), blata iz čistilnih naprav, odpadkov in rastlin, neprimernih za hrano ali krmo, ki v proizvodnji bioplina veljajo za prednostne materiale,
 - E. ker je bilo do sedaj iz živinskega gnoja, energetskih rastlin, blata iz čistilnih naprav in organskih odpadkov proizvedenega samo 50 PJ bioplina, s tem da potencial zgoj iz živalskega gnoja znaša 827 PJ,
 - F. ker so proizvodnja bioplina in obrati za bioplin v Evropi neenako porazdeljeni, kar še dodatno dokazuje, da potencial ni v celoti izkoriščen,

¹ UL L 49, 19. 2. 2004, str. 1.

² UL L 283, 31. 10. 2003, str. 51.

³ UL C 227E, 21.9.2006, str. 524.

⁴ GU C 292E, 1.12.2006, str. 140.

- G. ker se lahko bioplin uporablja na mnoge koristne načine, tudi za proizvodnjo električne energije, ogrevanje, hlajenje, avtomobilsko gorivo itd.,
- H. ker prinaša uporaba biomase za električno energijo eno od največjih koristi v smislu zmanjševanja količine toplogrednih plinov, njena uporaba za ogrevanje pa je med najcenejšimi,
- I. ker se je razvoj obratov za proizvodnjo bioplina iz energetskih rastlin zaradi hitre rasti cen žita, oskrbe s hrano in okoljskih zadržkov močno upočasnil,
- J. ker pomisleki glede povezave med proizvodnjo bioenergije (predvsem bioetanola in biodizla) in rastočimi cenami žit in hrane na svetovnem trgu ne veljajo za proizvodnjo bioplina iz živinskega gnoja, blata iz čistilnih naprav, organskih odpadkov in stranskih proizvodov iz poljščin, ki niso primerni za proizvodnjo hrane in krme, poleg dejstva, da je varna predelava teh materialov v vsakem primeru potrebna,
- K. ker je živinski gnoj v novih državah članicah v glavnem mešanica z 20 % ali več slame in podaljšanim časom med njegovim nastankom in odstranitvijo, zaradi česar ni primeren za nobeno obliko fermentacije,

Bioplin kot ključni vir

- 1. priznava, da je bioplin ključni vir energije, ki prispeva k trajnostnemu gospodarskemu in kmetijskemu razvoju ter k razvoju podeželja in zaščiti okolja;
- 2. spodbuja Evropsko unijo in države članice, naj izrabijo velik potencial bioplina z vzpostavitvijo ugodnega okolja, pa tudi z ohranjanjem in razvojem podpornih shem, ki bi spodbudile vlaganja v obrate za proizvodnjo bioplina in njihovo vzdrževanje;

Okolje, energetska učinkovitost in trajnost

- 3. poudarja, da ima bioplin, pridobljen iz živinskega gnoja, številne okoljske prednosti, kot so zmanjšanje emisij metana in CO₂, zmanjšanje emisij trdnih delcev in dušikovih oksidov, manj neprijeten vonj, higienizacija gnojnice in boljša sposobnost fertilizacije dušika pri predelavi živinskega gnoja, kar pomeni, da je za doseganje enakega učinka fertilizacije potrebno manj dušika;
- 4. poudarja, da lahko živinski gnoj, komunalne odplake in živilsko-predelovalni odpadki vsebujejo snovi (bakterije, viruse, zajedavce, težke kovine, škodljive organske snovi), ki lahko ogrozijo javno zdravje ali okolje; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo sprejeti ustrezni previdnostni ukrepi v izogib zastrupitvam in širjenju teh snovi ter boleznim, ki jih sprožajo;
- 5. trdi, da bodo uporaba blata iz čistilnih naprav ali organski odpadki izboljšali učinkovitost obratov za bioplin; trdi, da se higienski problemi v primeru uporabe živalskih odpadkov večinoma zlahka nadzorujejo;

6. poudarja, da bosta pričakovani tehnični napredek in napredek pri upravljanju v prihodnje še povečala okoljske in zdravstvene koristi obratov za proizvodnjo bioplina z uporabo živinskega gnoja, gnojevke in organskih odpadkov;
7. meni, da bi bil učinek teh okoljskih koristi tudi večja sprejemljivost živinorejskih kmetij, ki se zaradi vse večjega števila pritožb sosedov in širše javnosti soočajo z mnogimi problemi;
8. poudarja, da lahko obrat za pridobivanje bioplina iz živinskega gnoja, blata iz čistilnih naprav ali organskih odpadkov povzroči večji odstotek izpusta amoniaka, vendar ugotavlja, da bi bilo ta stranski učinek razmeroma lahko obvladovati, s tem da bi morali biti preprečevalni ukrepi, povezani z obrati za bioplin, vključeni v nacionalno zakonodajo in tudi upoštevani pri dodeljevanju pomoči zanje;

Sposobnost ekonomskega preživetja in sheme podpore

9. ponovno poudarja, da mora vsa finančna podpora obratom za bioplin temeljiti na učinkovitosti, tehničnem razvoju in pozitivni bilanci glede toplogrednih plinov, dodani vrednosti v podeželskih območjih in drugih ekonomskih in okoljskih prednostih obratov;
10. poudarja, da mora imeti proizvodnja bioplina iz živinskega gnoja, blata iz čistilnih naprav in iz živalskih in organskih odpadkov prednost, saj so trajnostne in okoljske koristi takšnih metod nedvomne;
11. ugotavlja, da je najustreznejša velikost obrata za bioplin odvisna od različnih okoliščin, ki določajo ekonomijo obsega, zato bi morala biti temeljito preučena;
12. poudarja, da bi moral biti pogoj za odobritev proizvodnje bioplina podpora dragi obnovi hlevov, da se prepreči vnos slame v gnojno linijo, če do tega pride, pa se zagotovi njeno vsakodnevno odstranjevanje;
13. poudarja, da bi bilo z okoljskega in gospodarskega vidika najbolje, da bi izvajalci v takšnih obratih kombinirano uporabljali vse razpoložljive organske snovi;
14. poudarja, da je treba še naprej financirati obrate za pridobivanje bioplina zgolj iz rastlin in hkrati skrbno spremljati ter se vseskozi osredotočati na najnaprednejše in najučinkovitejše obrate ali sisteme, da se zagotovi evropska ekonomska in tehnična prednost na tem področju in se raziščejo prihodnje možnosti;
15. poziva Komisijo, naj poroča, kako bi lahko merila za ekonomsko in okoljsko učinkovitost in trajnost vključili v področje energetske rastlin, s čimer bi ta razmeroma nova tehnika postala bolj okolju prijazna, pa tudi proizvodnja hrane in oskrbe z njo bi bila ustrezno obravnavana;
16. opozarja države članice in Komisijo, da nadaljnji napredek na področju bioplina ni mogoč brez dodatnega financiranja; opozarja, da mora biti financiranje usmerjeno v raziskave in razvoj, prenos rezultatov posebnih projektov v obrate in v večjo podporo „zeleni električni energiji“ in „zelenemu plinu“;

17. opozarja, da imajo tiste države članice, ki z zadostnimi subvencijami k cenam ali drugimi ukrepi nudijo posebne spodbude zeleni energiji, tudi največ uspeha pri spodbujanju proizvodnje in uporabe bioplina;
18. meni, da bi morala biti proizvodnja „zelenega plina“ subvencionirana na isti način kot „zeleni električni energija“;
19. zahteva, da Komisija in države članice zagotovijo, da bodo sredstva iz evropskih in nacionalnih programov dobili najučinkovitejši in v trajnostnem smislu najnaprednejši obrati, še posebej tisti, ki proizvajajo električno energijo in toploto, ali da bodo namenjena vzpostavljanju zmogljivosti in omrežij za izboljšanje kakovosti bioplina in oskrbo z njim preko omrežij zemeljskega plina;
20. meni, da lahko poenostavitev postopkov za trgovanje s CO₂ veliko prispeva k ekonomski utemeljenosti in trajnostni naravnosti obratov za bioplin;
21. poudarja, da lahko obrati za bioplin pomagajo kmetovalcem, ki nimajo zadostnih zmogljivosti za skladiščenje živinskega gnoja, rešiti ta problem na ekonomsko zadovoljiv način;
22. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da vzpostavitve obratov za bioplin in odobritve uporabe organskih odpadkov in blata iz čistilnih naprav ne bodo ovirali nepotrebno dolgi birokratski postopki in predpisi;
23. spodbuja kmetovalce, naj sodelujejo pri vzpostavitvi in upravljanju obratov za bioplin;

Potreba po reviziji v zakonodaji EU

24. poziva Komisijo in države članice, naj na področju bioplina razvijejo skladno politiko; poziva Komisijo, naj predstavi posebno poročilo o bioplinu in spodbujanju njegove uporabe v Evropi s poudarkom na potrebnih spremembah v evropski in nacionalnih zakonodajah, da bi omogočili nadaljnjo širitev sektorja za bioplin, ter izpostavi najučinkovitejše načine uporabe evropskih sredstev in programov, pa tudi najboljše primere iz prakse;
25. spodbuja sprejetje direktive EU o proizvodnji bioplina, ki bi morala vsebovati naslednje elemente:
 - a) posebne cilje za delež bioplina v kmetijstvu v okviru cilja, ki se nanaša na proizvodnjo obnovljivih energij, na primer v obliki deleža presnovljenega živinskega gnoja in upoštevajoč kmetijske pogoje in razmere v državah članicah,
 - b) letno statistiko in poročila o proizvodnji bioplina iz kmetijskih ostankov, da bi lahko sledili uresničevanju ciljev,
 - c) ukrepe za izgradnjo in spodbujanje obratov za bioplin na podlagi nacionalne in regionalne presoje vpliva, s spodbujanjem takšnih obratov, ki na nacionalni in regionalni ravni najbolj koristijo okolju in jih v ekonomskem smislu lahko imenujemo trajnostne; v vse načrte morajo biti vključeni ukrepi za širjenje in spodbujanje rezultatov, pridobljenih iz prejšnjih izkušenj ali demonstracijskih

- projektov; če ureditev glede regionalnega razvoja in razvoja podeželja ne dopušča financiranja takšnih ukrepov, je treba ureditev spremeniti,
- d) države članice EU bi morale sprejeti nacionalne in regionalne načrte za omejitev zakonodajnih in upravnih ovir, saj na primer zemeljski plin ali druga fosilna goriva ne bi smela imeti prednosti na področjih, ki lahko za ogrevanje prodajajo toploto, pridobljeno iz bioplina,
 - e) priporočila za najnižjo raven in mehanizem za letno prilagajanje plačil za „zeleno električno energijo“ in „zeleni plin“, ki bi morala biti zastavljena dovolj visoko, da bi predstavljala ustrezno spodbudo za naložbe v obrate za pridobivanje bioplina. del plačila bi lahko zagotovili preko zelenih certifikatov;
26. poziva Komisijo, naj čim prej predstavi predlog za direktivo o bioloških odpadkih, vključno s standardi kakovosti; poziva Komisijo, naj razišče možnost za skupno direktivo o bioplinu in bioloških odpadkih;
27. poziva Komisijo, naj predstavi predloge za zakonodajo o uporabi ostankov iz obratov za bioplin; poziva Komisijo, naj zagotovi, da organski material, uporabljen v obratih za bioplin, ne onemogoči uporabe ostankov; poziva Komisijo, naj razmisli o prepovedi uporabe takšnih spodbujevalcev rasti v živalski krmi, ki vsebujejo težke kovine, če bi to predstavljalo vseevropski problem pri poznejši uporabi ostankov bioplina na poljih;
28. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo direktiva o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja (IPPC), direktiva o nitratih, direktiva o blatu iz čistilnih naprav, okvirna direktiva o vodah, direktiva o pticah, direktiva o habitatih in zakonodaja o težkih kovinah učinkovito uveljavljene v vseh državah članicah in regijah, saj bo to vzbudilo več zanimanja za obrate za bioplin, pridobljen iz živinskega gnoja in blata iz čistilnih naprav;
29. poziva Komisijo, naj čim prej predstavi strategijo za vključitev obratov za bioplin v kjotski mehanizem, na primer preko zelenih certifikatov, posebne premije ali kredite za davke na elektriko in toploto iz obratov za bioplin ali druge ukrepe; poudarja, da bi to povečalo stroškovno učinkovitost obratov za bioplin in hkrati omogočilo večjo preglednost prizadevanj kmetijskega sektorja na področju podnebnih sprememb;
30. poziva Komisijo, naj oskrbo z bioplinom preko omrežij zemeljskega plina pospeši s priporočili ali direktivo;
31. poziva Komisijo, naj čim prej predloži svoje predloge za nadaljnje izboljšanje uporabe živalskih stranskih proizvodov in stranskih proizvodov kmetijskih poljščin za bioplin, kot to je napovedano v akcijskem načrtu za bioplin;
32. zahteva od držav članic, ki v obstoječih nacionalnih razvojnih programih niso predvidele nobenih ukrepov ali so jih predvidele premalo, da bioplin vključijo v vmesno vrednotenje obstoječih programov za razvoj podeželja in regij ter predlagajo ukrepe za prihodnost;
33. poziva Komisijo naj najpozneje do 15. decembra 2008 Evropskemu parlamentu predstavi usklajeno poročilo o evropski proizvodnji bioplina ter pri tem upošteva prej omenjene predloge in doseženi napredek;

34. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom in vladam držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Okoljske in gospodarske prednosti bioplina

I. Splošne značilnosti proizvodnje bioplina v Evropski uniji

V sedanjem obdobju strme rasti cen nafte, vse višjih cen zemeljskega plina in precejšnje odvisnosti od uvoza energije vse več držav vzpostavlja spodbujevalno zakonodajo za ovrednotenje energetskega potenciala bioplina, ki je podoben zemeljskemu plinu in ga lahko nadomesti (bioplin vsebuje med 55 % in 65 % metana).

Bioplin, ki se pridobiva v integriranih kmetijskih obratih, ima pomembno vlogo med bioenergetskimi viri in je vsestransko uporaben. Po doseženih vse manjših koncentracijah metana v bioplinu se lahko z njim ustvarja mehanska energija, preko nje pa električna (osvetljava stavb in živinorejskih poslopij); izgorevanje bioplina proizvaja toploto, ki se lahko uporablja za ogrevanje in sušenje (plastične zgradbe, rastlinjaki, silosi za žita, svinjaki, javne zgradbe). Bioplin se lahko uporablja tudi za pogon hladilnih naprav (hladilnikov) ali za gorivne celice. Očiščen in stisnjen bioplin se lahko uporablja kot biogorivo za pogon cestnih vozil. Bioplin, ki se pridobi iz enega hektarja biomase, je dvakrat učinkovitejši kot biodizelsko gorivo.

V EU danes obstaja približno 4.242 obratov za bioplin na ravni kmetijskih obratov in 26 centraliziranih obratov, vendar so med njimi glede na državo članico EU, v kateri se nahajajo, velike razlike. Proizvodnja bioplina je najbolj razvita v Nemčiji, Belgiji, Avstriji in na Danskem. V večini držav prevladujejo obrati za bioplin na ravni kmetijskih obratov, največji delež centraliziranih obratov za proizvodnjo bioplina pa imajo na Danskem. Letna proizvodnja bioplina iz obratov na ravni kmetij v Evropi je bila za obdobje do sredine leta 2007 ocenjena na 1.85×10^9 m³ bioplina (z vsebnostjo 65% metana). Potencial proizvodnje bioplina iz živinskega gnoja znaša v EU 827 PJ (petajoulov), medtem ko je danes iz živinskega gnoja, energetskih rastlin in organskih odpadkov pridobljenih okoli 50 PJ. To pomeni, da je potencial pridobivanja bioplina samo iz živinskega gnoja 14-krat večji.

II. Okoljski vidiki

Bioplin, pridobljen iz živinskega gnoja, ima številne okoljske prednosti, kot so zmanjšanje emisij metana in CO₂, zmanjšanje emisij trdnih delcev in dušikovih oksidov, manj neprijeten vonj, higienizacija gnojevke in boljša sposobnost fertilizacije dušika pri predelavi živinskega gnoja, kar pomeni, da je za doseganje enakega učinka fertilizacije potrebno manj dušika.

Proizvodnja bioplina (in s tem metana) v zaprtem, nadzorovanem sistemu, kot je obrat za bioplin, in posledična uporaba bioplina kot obnovljivega vira energije preko izgorevanja, ima zelo pozitiven učinek na izračun emisij toplogrednih plinov. V normalnih okoliščinah bo prišlo do velikih emisij metana kot posledice skladiščenja in uporabe živinskega gnoja. S pridobivanjem bioplina v obratih za bioplin bo celota emisij metana, ki jih povzroča kmetijstvo, v primerjavi z rešitvami, ki ne vključujejo bioplina, zmanjšana. Pretvorba metana v energijo in ogljikov dioksid z izgorevanjem privede do obratnega rezultata pri izračunu učinka toplogrednih plinov, kajti CO₂ je veliko manj škodljiv kot metan, energija, pridobljena z izgorevanjem bioplina, pa nadomesti fosilne vire energij.

Emisije CO₂ iz obnovljivih virov energij (izgorevanja slame, lesa in bioplina) veljajo za nevtralne, ker količine CO₂, ki nastanejo z izgorevanjem, vsrkajo zelene rastline, namenjene proizvodnji biomase.

Vodikov sulfid (H₂S) je morda snov, ki se ji namenja največ pozornosti, ko govorimo o morebitnih tveganjih. Za zmanjšanje koncentracij H₂S v bioplinu se lahko uporabijo različne metode; ali se očisti sam bioplin, na primer v črpalki za čiščenje plina (scrubber), ali pa se majhna količina (približno 4%) svežega zraka doda bioplinu v rezervoarju – npr. pokritem, plinotesnem rezervoarju za skladiščenje gnojevke – kjer bakterije na površini gnojevke absorbirajo H₂S. Druga prednost tega je, da žveplo ostane v gnojevki za poznejšo hrano rastlinam.

V bioplinu so lahko v majhnih količinah prisotne druge snovi. Dušik (N₂) in kisik (O₂) sta lahko prisotna v koncentracijah do nekaj odstotkov (to bi bilo tipično, če bi bil bioplinu dodan svež zrak za desulfurizacijo), vendar ti plini očitno ne predstavljajo nevarnosti za okolje. V majhnih količinah je lahko prisoten tudi vodik (H₂), vendar se ta med izgorevanjem izloči. Prisotne so lahko tudi sledi dveh potencialno nevarnih plinov, ogljikovega monoksida (CO) in amonijaka (NH₃), vendar se zaradi varnega in nadzorovanega poteka izgorevanja ves CO izloči. Količina amonijaka je zanemarljiva v primerjavi s potencialom znižanje dušika, kar je rezultat izboljšane uporabe bioloških gnojil v primerjavi z netretirano gnojevko.

Torej so, če se uspešno prepreči uhajanje bioplina iz obratov in če izgorevanje bioplina poteka pod optimalnimi pogoji, splošni učinki emisij, ki nastajajo ob pretvorbi organske biomase v bioplin z uporabo anaerobne presnove, v celoti pozitivni. Ne gre samo za zmanjšanje emisij CO₂, ki jih povzroča uporaba fosilnih goriv, temveč tudi za znatno zmanjšanje drugih emisij (metana itd.) npr. iz živinskega gnoja v primerjavi z razmerami, kjer obrat za bioplin ni na voljo.

III. Energetski vidiki in potreba po nacionalni podpori in podpori EU

Količina bioplina, pridobljena iz gnojil živalskega izvora, je precej nizka, 40-90 m³/t (kubičnih metrov na tono), precej več se ga pridobi iz žit (170-220 m³/t), še večje količine pa omogoča prehrabena industrija (stranski proizvodi in odpadki iz klavnic (250-480 m³/t). S kombinacijo različnih surovin za pridobivanje bioplina je zaželen minimalni iznos 120 m³/t. Predelava živinskega gnoja in tehnologije za pridobivanje bioplina vsebujejo skupne elemente, zato je priporočljivo podporo vzpostavitvi obratov za bioplin vezati na predelavo živinskega gnoja, a uporabiti tudi druge surovine, kot so organski odpadki ali neprehrabene energetske rastline. Večnamenske enote za presnovo (co-digestion units) lahko istočasno obdelujejo različne vrste odpadkov, v glavnem tekoč in trden živinski gnoj, pomešan z različnimi organskimi odpadki.

Donosnost proizvodnje bioplina je negativna tako v primerih obratov za bioplin na ravni kmetijskih obratov, kot tudi v centraliziranih obratih. Prihodki vključujejo vrednost samega bioplina v obliki toplote in električne energije in vrednost povečanega učinka dušika v živinskem gnoju na kmetijske površine. Večji obrati za bioplin, ki sprejemajo biomaso od zunaj, imajo možnost dodatnega prihodka od vrednosti N, P in K, vrednosti uničenja (gate-fees) in vrednosti znižanja CO₂. V nekaterih državah članicah lahko obrati za bioplin ustvarjajo dohodek od prodaje zelenih certifikatov. Investicijski in operativni stroški pa so veliki.

Donosnost in konkurenčnost obrata za bioplin v glavnem določajo prodajne cene proizvedene električne energije (običajno določene na ravni države). Na Madžarskem je npr. cena zelene električne energije 0,09 EUR na kWh za vse vire obnovljivih energij, medtem ko znaša v Nemčiji – ob možnih bonusih – 0,2 EUR na kWh – dvakrat več kot na Madžarskem, s tem da so veleprodajne cene električne energije skoraj enake. Prodajna cena, ki jo določi država, zato v mnogih primerih ne zadošča za trajnostno proizvodnjo bioplina.

Analize kažejo, da bi lahko vrednost CO2 ekonomsko uravnotežila obrate na ravni kmetij in pokrila približno polovico ekonomske izgube centraliziranih obratov. Izločitev prehodnih stroškov za trgovanje s CO2 bi koristila ne le donosnosti proizvodnje bioplina, temveč bi se odražala tudi v nacionalnih izračunih proizvodnje CO2.

Kljub temu pa negativna donosnost jasno kaže, da proizvodnja bioplina ni smotrna brez velike podpore iz nacionalnih in evropskih finančnih virov. Naložbe bi bilo treba spodbujati z različnimi ukrepi, vključno s sredstvi EU za regionalni razvoj in razvoj podeželja. Ključni dejavnik pa je vendarle cena zelene električne energije, ki jo določi država; ta bi morala zagotavljati trajnostni pristop in delovati kot prava spodbuda. Vendar pa bi bilo treba ta evropska in nacionalna sredstva trošiti razumno. Vsa finančna podpora obratom za bioplin bi morala temeljiti na učinkovitosti, tehničnem razvoju in pozitivni bilanci glede toplogrednih plinov ter na drugih ekonomskih in okoljskih prednostih obratov.

IV. Potreba po novi direktivi o bioplinu in reviziji zakonodaje

Zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo je potrebno pregledati, da bi omogočili vzpostavitev in delovanje proizvodnih obratov za bioplin po vsej Evropski uniji.

- Predvsem je potrebna direktiva EU o proizvodnji bioplina, s posebnimi cilji glede deleža bioplina v kmetijstvu v okviru cilja proizvodnje obnovljivih energij, statistični elementi, ukrepi za gradnjo in spodbujanje obratov za bioplin na podlagi nacionalne ali regionalne presoje vpliva, ukrepi za širjenje in spodbujanje rezultatov, pridobljenih s predhodnimi izkušnjami, poziv k nacionalnemu in regionalnemu načrtovanju za omejitev pravnih in administrativnih ovir in priporočila za najnižjo raven ter mehanizem za letno prilagajanje plačil za „zeleno električno energijo“ in „zeleni plin“.
- Pregledati je treba zakonodajo o uporabi ostankov iz obratov za bioplin.
- Razmisliti je treba o prepovedi uporabe takšnih spodbujevalcev rasti v živalski krmi, ki vsebujejo težke kovine, če bi to predstavljalo vseevropski problem pri poznejši uporabi ostankov bioplina na poljih.
- Učinkovito uveljavljanje direktive o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (IPPC) in direktive o nitratih je ključnega pomena, skupaj z direktivo o blatu iz čistilnih naprav, okvirno direktivo o vodah, direktivo o pticah, direktivo o habitatih in zakonodajo o težkih kovinah.
- Strategija je potrebna za vključitev naprav za bioplin v kjotski mehanizem.
- Vseevropska zakonodaja je potrebna za zagotovitev, da se bo bioplin kakovosti zemeljskega plina lahko pošiljal po omrežjih zemeljskega plina.
- Potrebni so predlogi za nadaljnje izboljšanje uporabe živalskih stranskih proizvodov za bioplin, kot to oznanja akcijski načrt za bioplin.

- Države članice bi morale bioplin vključiti v vmesno vrednotenje obstoječih programov za razvoj podeželja in regij ter predlagati ukrepe za prihodnost. Strategije za razvoj podeželja, vključno s projekti LEADER, bi morali vsebovati razvojne scenarije za storitve, povezane z biomaso in bioplinom.
- Komisija bi morala do 15. decembra 2008 Evropskemu parlamentu predstaviti usklajeno poročilo o evropski proizvodnji bioplina ter pri tem upoštevati prej omenjene predloge in doseženi napredek.
- Prizadevati bi si bilo treba za naložbe v raziskave, razvoj in demonstracije.

O osnutku so razpravljali tudi neodvisni strokovnjaki in službe držav članic, kar je močno pripomoglo k pojasnitvi določenih vidikov prihodnje politike na področju bioplina.